

Opis

Wstęp

Pielgrzymowanie do miejsc uznanych za święte towarzyszy człowiekowi od wieków i jest nieodłącznym elementem rozwoju kultur i cywilizacji. Według definicji A. Jackowskiego pielgrzymowanie to „podróż podjęta z motywów religijnych do miejsca uznanego za święte (locus sacer) ze względu na szczególne działanie w nim Boga lub bóstwa, aby tam spełnić określone akty religijne, pobożności i pokuty”¹. Pielgrzymować to wędrować do miejsca kultu w celu obcowania z fenomenem sacrum.

Wędrówki do miejsc świętych podejmowano głównie z pobudek religijnych, chociaż już w starożytności łączono cele sakralno-eschatologiczne z poznawczymi.

W niektórych religiach pielgrzymki są nakazem wiary (np. islam), w innych zaś (np. chrześcijaństwo) są nieobowiązkową, dobrowolną praktyką religijną wynikającą głównie z potrzeb duchowych człowieka, związanych z poszukiwaniem odnowy moralnej, sensu życia i nadziei².

Początkowo pielgrzymowanie odnosiło się do podróżowania w ogólnym rozumieniu. Dopiero około XII wieku zaczęto pod tym pojęciem rozumieć podróż podjętą w celach religijnych, związaną z odwiedzaniem miejsc świętych, zaś osobę podejmującą taką wędrówkę nazywano homo viator, czyli człowiekiem wędrującym, podróżnym, a w sensie religijnym – pielgrzymem.

Współcześnie pielgrzymki uznaje się za specyficzną formę turystyki religijnej, która jest pojęciem szerszym i odnosi się do migracji związanych z motywami religijnymi, religijno-poznawczymi lub poznawczymi. W podróżach tych, zdaniem A. Jackowskiego, święte miejsce zazwyczaj nie jest celem podróży, a jedynie jednym z punktów pośrednich leżących na szlaku turystycznym. Uczestnicy tych wędrówek biorą udział w codziennej mszy świętej i we wspólnych modlitwach, odwiedzają znajdujące się na ich drodze sanktuaria, aby pogłębić swoją wiedzę religijną, jak również dotyczącą danego kraju czy regionu.

Pielgrzymki natomiast mają wyraźnie motyw religijny, a ich zasadniczym celem jest dotarcie do świętego miejsca (sanktuarium). Czas podróży i pobytu w ośrodku kultu wypełniony jest modlitwą, medytacją, pokutą lub innymi formami pobożności. W ramach turystyki religijnej każda pielgrzymka stanowi równocześnie jedną z najważniejszych praktyk religijnych.

Spis treści

PROBLEMY RELIGIJNEGO RUCHU TURYSTYCZNEGO	
AGNIESZKA BŁASZCZAK, MARZENA BRACŁAW	
PIELGRZYMKI ROWEROWE JAKO POŁĄCZENIE TURYSTYKI	
KWALIFIKOWANEJ I RELIGIJNEJ	9
ANNA BOGUCKA	
TRADYCJE PIELGRZYMOWANIA WŚRÓD PRZEWODNIKÓW	
TURYSTYCZNYCH PTTK	19
JERZY KOPROŃ	
TURYSTYKA RELIGIJNA JAKO JEDNA Z FORM	
ZAGOSPODAROWANIA CZASU WOLNEGO MŁODZIEŻY SZKÓŁ	
PONADGIMNAZJALNYCH	27
ROBERT KUBICKI	
ANALIZA RUCHU TURYSTYCZNEGO W LICHENIU STARYM	
W LATACH 2000–2009	39
GRAŻYNA ROSA	
TURYSTYKA PIELGRZYMKOWA POLAKÓW ZE SZCZEGÓLNYM	
UWZGLĘDNIENIEM LOURDES	47
KRYSTYNA BUCHTA, MAŁGORZATA SKIERT	
POSTAWY STUDENTÓW AWF WOBEC WYBRANYCH FORM	
TURYSTYKI RELIGIJNEJ I ICH DETERMINANTY	57
KATARZYNA ZIOŁO	
REDEMPTORYSTOWSKIE DNI MŁODZIEŻY – FORMA TURYSTYKI	
RELIGIJNEJ UWZGLĘDNIAJĄCA POTRZEBY MŁODEGO POKOLENIA ...	67
PROBLEMY ROZWOJU WALORÓW, ATRAKCJI I ZAGOSPODAROWANIA	
TURYSTYKI RELIGIJNEJ	

MAŁGORZATA BUCZEK-KOWALIK, TERESA MITURA	
UWARUNKOWANIA RELIGIJNE I ICH WPŁYW NA TWORZENIE SZLAKÓW TURYSTYCZNO-KULTUROWYCH W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM	79
WALDEMAR CUDNY, BLANKA GOSIK, RAFAŁ ROUBA	
FESTIWAL KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ W ŁODZI JAKO PRZYKŁAD PRODUKTU TURYSTYCZNEGO – WYDARZENIE	89
TOMASZ DUDA	
ŚREDNIOWIECZNE KOŚCIOŁY W GARDNIE I BINOWIE – ZNACZĄCE PUNKTY STACYJNE NADODRZAŃSKIEGO ODCINKA PIELGRZYMIEGO SZLAKU ŚWIĘTEGO JAKUBA	101
MAŁGORZATA FLAGA	
SANKTUARIA MARYJNE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO – OŚRODKI KULTU CZY TURYSTYKI?	111
BLANKA GOSIK	
CMENTARZE Z I WOJNY ŚWIATOWEJ JAKO WALOR TURYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	129
MARTA GÓRALEWICZ-DROZDOWSKA, IZABELA GRUSZKA	
DZIELNICA WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ JAKO NOWY PRODUKT TURYSTYCZNY WROCŁAWIA	141
STANISŁAW HANEJKO, IWONA DUDZIK	
LEŻAJSK JAKO MIEJSCE KULTU RELIGIJNEGO	155
BEATA JAGIEŁA	
JÓZEF MEHOFFER I JEGO NIEZNANE DZIEŁO. WITRAŻE WEDŁUG PROJEKTÓW ARTYSTY DO PREZBITERIUM KATERY OBRZĄDKU RZYMSKOKATOLICKIEGO W PRZEMYSŁU JAKO SKARB SZTUKI	

SAKRALNEJ MIASTA	167
JOANNA JANICKA	
CHRZEŚCIJAŃSKIE OŚRODKI WSCHODNIEJ POLSKI	
ŚWIADECTWEM WSPÓLNEJ TRADYCJI PIELGRZYMOWANIA	187
JOANNA KOSMACZEWSKA	
ANALIZA DYNAMIKI ROZWOJU OŚRODKÓW KULTU RELIGIJNEGO	
NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH GMIN WIEJSKICH	201
AGNIESZKA MATUSIAK	
PRZESTRZENIE SAKRALNE JAKO ZNACZĄCY ELEMENT	
ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ CIESZYNA	209
DOROTA MĄCZKA	
TURYSTYKA KULTUROWA ŚLADAMI SANKTUARIÓW	
MARYJNYCH NA WSCHODNIM MAZOWSZU.....	223
FRANCISZEK MRÓZ	
SANKTUARIA ŚWIĘTYCH I BŁOGOSŁAWIONYCH W POLSCE	
– ZARYS PROBLEMATYKI	233
ANNA NITKIEWICZ-JANKOWSKA, GRZEGORZ JANKOWSKI,	
ANNA STASZEWSKA	
SANKTUARIUM MARYJNE W RUDACH WIELKICH JAKO WALOR	
DLA TURYSTYKI RELIGIJNEJ I POZNAWCZEJ	251
JERZY OLESZEK	
MOŻLIWOŚCI ROZWOJU TURYSTYKI RELIGIJNEJ W SUDETACH	
WSCHODNICH	261
TOMASZ GRZEGORZ OŁDYTOWSKI	
ZNACZENIE SANKTUARIUM MARYJNEGO W SUPRAŚLU	
JAKO OŚRODKA PĄTNICZEGO W ROZWOJU MIASTA	271

KRZYSZTOF PARZYCH	
TURYSTYKA RELIGIJNO-PIELGRZYMKOWA W SANKTUARIUM KALWARYJSKIM W WEJHEROWIE	285
DARIUSZ RAKOWSKI	
ZABYTKOWE SANKTUARIA MARYJNE NA POMORZU ZACHODNIM JAKO ATRAKCJE TURYSTYCZNE	297
MARIUSZ SOŁTYSIK, TOMASZ SMOLARSKI	
ZNACZENIE PIELGRZYMKOWEGO SZLAKU ŚW. JAKUBA W TWORZENIU OBSZAROWEGO PRODUKTU TURYSTYCZNEGO WYBRANYCH GMIN ŚLĘŻAŃSKICH	315
JOANNA SZCZĘSNA, LESZEK GAWRYSIĄK, PAWEŁ PYTKA	
OBIEKTY SAKRALNE I ŚWIĘTA RELIGIJNE RÓŻNYCH WYZNAŃ WE WSCHODNIEJ LUBELSZCZYŹNIE JAKO WALORY TURYSTYCZNE REGIONU	327
IRENA SZEWCZYK	
ISTOTA PROMOCJI TURYSTYCZNEJ NA PRZYKŁADZIE SANKTUARIUM MATKI BOSKIEJ KRÓLOWEJ POLSKI „NA GÓRCIE” W SZCZYRKU	345
KRZYSZTOF SZPARA	
MONASTER W UJKOWICACH – PRAWOSŁAWNE SANKTUARIUM W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM	355
DANUTA SZPILKO	
ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE KLASZTORU ZWIASTOWANIA NAJŚWIĘTSZEJ MARIII PANNY W SUPRAŚLU	365
ANETA WOLNA-SAMULAK	
SANKTUARIA MARYJNE W POLSCE JAKO CEL TURYSTYKI	

PIELGRZYMKOWEJ. STUDIUM NA PRZYKŁADZIE SANKTUARIUM

W LICHENIU STARYM I GIETRZWAŁDZIE 383

PATRYK CZERMAK, ALICJA SIDOR, ANETA STOSIK,

PIOTR ZARZYCKI

GÓRY MIEJSCEM WYDARZEŃ O CHARAKTERZE RELIGIJNYM..... 391

MISCELLANEA

URSZULA MARIA GRZEŚKOWIAK

PIELGRZYMKI PO SANKTUARIACH BELGII, FRANCJI, SZWAJCARII

I NIEMIEC – W DRODZE Z MARYJĄ, ŚLADAMI JANA PAWŁA II..... 401

ELŻBIETA ZAŁOGA, ZDZISŁAW KROPLEWSKI

PIELGRZYMAMI Z UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO W MEKSYKU 411